

Posudek diplomové práce

Diplomant : Bc. Ondřej Pecháček
Název práce: Okresní soud, advokáti a notáři v Rychnově nad Kněžnou v období mezi dvěma světovými válkami
Konzultant : JUDr. PhDr. Stanislav Balík
Oponent : JUDr. Jan Mikš

Diplomová práce studenta závěrečného ročníku Fakulty právnické ZČU Bc. Ondřeje Pecháčka, byla zaměřena na regionální dějiny justice, advokacie a notářství v malém regionu, v oblasti Orlických hor, bezprostředně spojeným s okresním městem Rychnov nad Kněžnou a jeho okolím. Jak sám diplomant uvádí, jeho snahou bylo nastínit činnost soudu, advokátů a notářů v tomto regionu s tím, že zejména u advokátů a notářů se zaměřil nejenom na jejich profesní způsobilost, ale snažil se zjistit relevantní skutečnosti z jejich soukromého života, a to, jakou úlohu hrála jejich přítomnost ve společnosti.

Jako oponent jsem k diplomové práci přistupoval nikoliv bez určitých předsudků a názorů, neboť jsem osobně rodinou vázán k tomuto regionu, když soudce Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou JUDr. Karel Šťastný, o kterém se diplomant zmiňuje na straně 10 práce, byl manželem mé doposud žijící tety (narozené 1917), se kterou se právě jako začínající soudce v Rychnově nad Kněžnou seznámil.

Dále zmiňovaný advokát JUDr. Jindřich Štemberka byl přítel mého dědy, zejména z Klubu českých turistů a další advokát JUDr. Čeněk Langer byl členem Spolku Nedvědi, založeného v roce 1913 při rychnovském pivovaru, kde byl můj děda sládek a později majitel. Samozřejmě z vyprávění jak svého strýce JUDr. Šťastného, tak mého dědy, jsem měl utvořenou určitou představu a poznatky o atmosféře a společenském klimatu v rozhodném období, navíc spojené s autentickým vyprávěním o jednotlivých kauzách, zejména JUDr. Šťastného, jako začínajícího soudce. V neposlední řadě děda a můj otec využívali právních služeb dalšího významného rychnovského advokáta JUDr. Františka Handla, zejména po konci 2. světové války a zvláště v období znárodnění, kde významně mé rodině pomohl svojí odbornou erudicí a morální pevností.

Právě se znalostí těchto reálií jsem byl mile překvapen, jak diplomant zpracoval rozsáhlé archivní materiály, dobovou žurnalistiku a literaturu a zejména mne oslovil způsob zpracování zadaného tématu. Ondřej Pecháček při právní historické projekci tohoto regionu zvolil velmi přehlednou a vypovídající metodu, s odlišným přístupem k zpracování historických dat, týkající se jednotlivých institucí a právních profesí, které zkoumal.

V části týkající se činnosti tehdejšího okresního soudu vybral velmi trefně příklady z jednotlivých druhů agend a částečně i humornou formou přiblížil čtenářům práci této instituce a její zařazení a význam krátce po vzniku Československého státu, ze které vyplývá i faktické společenské poslání a prestiž soudu v daném období. Jeho pohled na soudní agendu a

mimořádně povedený výběr jednotlivých soudních případů zcela koresponduje s vyprávěním mého strýce JUDr. Šťastného, který na zdejším soudě projednával obdobnou soudní agendu. Důslednost soudu, pečlivost při provádění navržených důkazů, jeho reakce na podání účastníků a rychlost řízení, by mohly být poučením i pro současné soudy I. stupně.

Jinou metodu zpracování diplomant zvolil, pokud se týká povolání advokáta a notáře. Zde právě se znalostí archivních materiálů, v práci citované literatury a žurnalistiky, si mohl dovolit charakterizovat jednotlivé advokáty nejenom z hlediska jejich profese, ale zejména z hlediska jejich osobností a chování jak v soukromém životě, tak ve společnosti. Z jeho zjištění a závěrů, který jsou podloženy i informacemi od pamětníků pak vyplývá, že advokáti představovali elitu společnosti v daném regionu a významným způsobem se podíleli na kulturním rozvoji, na urbanizaci, osvětě a v podstatě ve všech oblastech společenského života. Většina z praktikujících advokátů byla během svého profesního života starosty města.

Těžištěm diplomové práce je pak podle mého názoru jednoznačně osoba advokáta JUDr. Jindřicha Štemberka, který přesahoval svojí osobností a společenskou angažovaností daný region a z podání diplomanta vyplývá, že jde o jednu z významných osobností české advokacie vůbec. V této části diplomové práce spatřuji také její největší význam a hodnotu při bádání v právních dějinách českého státu v daném období.

Práce se plně vypořádává se zadáním, autor prokázal vynikající schopnost pracovat s literaturou, archiváliemi, dobovou žurnalistikou a o jeho pečlivosti a systematickosti svědčí to, že cenné informace získal i od pamětníků (Ludmila Lojdová – Markovová, PhDr. Jan Krám). Jeho výklad je systematický, logický a přesvědčivý, podložený jednotlivými fakty. Celá práce je psána s rysy humoru, čímž je přístupná širokému okruhu čtenářů, nejenom historikům, a dále je napsaná vynikající češtinou. Za této situace bych diplomantovi doporučil, aby zvážil případnou publikaci výsledku svého bádání např. v Bulletinu advokacie či v regionálním tisku, kde právě vzhledem ke způsobu zpracování historických dat, by jistě našla svého čtenáře. Bylo by možná vhodné, aby autor práci rozšířil ještě o období do roku 1948 a krátce po tomto období, kdy zejména osudy notáře JUDr. Josefa Noska, který byl souzen v jednom z největším procesů padesátých let, týkající se tohoto regionu, by byl pro historiky a širší čtenářskou obec poučný.

Závěrem svého posudku bych rád uvedl, že souhlasím s názory a závěry, které v diplomové práci Bc. Ondřej Pecháček vyjádřil. Práci bych klasifikoval známkou „**výborně**“ a její přípuštění k obhajobě „**doporučuji**“.

V Praze dne 14.4. 2012

JUDr. Jaroslav Mikš

